

Törökszentmiklós és Vidéke

19,50 Ft

IV. évfolyam 10. szám 1993. május 28.

Független közéleti lap

VÁLLALKOZÓI KÉZBE KERÜLT A STRAND ÉS A KEMPING

Ballagott a vőn diák

Újból bevezetésre került a marhalevél!

**KÖZBIZTONSÁGUNK AZ ADATOK TÜKRÉBEN
TÁJÉKOZTATÓT TARTOTT A VÁROSI RENDŐRKAPTÁNY**

100 éves lenne - ha lenne
(A Törökszentmiklói dalárda története a 9. oldalon)

**KETTŐS KIÁLLÍTÁS A
VÁROSI MÚZEUMBAN**

Óda a közbiztonsághoz

Kedves törökszentmiklósi szomszédaim, én Mezőtúron lakom. Ha megkérdezném Önöket, hogy pl. miben hasonlítunk mindketten az őserdőben élő élőlényekhez, egyben biztos egyetértünk. Ők is ugyanúgy igyekeznek - szükségleteik teljes kielégítésével - boldogan leélni életüket, ahogy ezt mi is szeretnénk.

Természetes dolog, hogy az ember is igyekszik jobban élni, vágyik a jobb lakásra, a jobb étkezésre, a jobb közbiztonságra. Ez mind-mind kemény munkával jár, s úgy látszik a jobb közbiztonság helyenként csak óhaj marad, máshol pedig rendkívül tiszteletre méltó eredményt értek el a polgárok jól szervezett kiállításukkal.

Mi az oka a helyenkénti lemaradásnak, ki/kik/ felelősek ezért!? Mert azért mégiscsak felháborító az az állapot, amit Jászládányról olvashattunk a megyei lapban. Itt már átvette a hatalmat a disznó- és tyúktolvajok rétege? Nem szeretnék ott élni. De pár kilométert utaztam Jászsalsószentgyörgyig, s hallottam, hogy itt most már a lakosság semmi - a közbiztonságot sértő - nem kívánatos mozzanatot nem tűr el. Itt viszont szívesen eltöltenék egy pár napot. Zsoldi Lajos, a helyi polgárőr-egye-

sület elnöke, elmondotta, hogy ez a falu sem volt különb a többinél, mindaddig, amíg nem tettek az ügy érdekében. Ehhez kell a polgármesteri hivatal, a rendőrség és a lakossági önvédelemi reflexre kialakuló szervezeteinek (pl. polgárőrségek) jó együttműködése.

Nagy lehetőség ez most mindannyi-ónk kezében! Már ahol ezt felismerik. Törökszentmiklóson felismerték. a polgárőrségben rejlő lehetőségeket. De sajnos ma még nincsenek megfelelő hírközlési eszközök és pénz a működésére.

De feszül a hurok! Ahol a jó példa a diktáló irányzat, ahol olyan ember a polgármester, mint Szegő János, aki maga is tagja a törökszentmiklósi polgárőr szervezetnek, ahol a képviselők járőröznek éjszaka az utcákon, ahol a lakosság követeli a változást; ott bízhatunk abban, hogy nem fogják a hatalmat átvenni a lopásból és rablásból - helyenként igen jól élő urak és hölgyek.

Kedves törökszentmiklósi polgárőr társaim! Örülök, hogy tanulhatunk tőletek.

*Üdvözlettel: Timár Miklós (OSZI),
a mezőtúri egyesület elnöke*

ÉLNI? TENGŐDNI!

*Minek tanuljunk nyelveket?
Úgyis meghalunk, emberek!
A nagyvilágon nincs már hely,
Ma élék, holnap a kaszás visz el.*

*Sugárban nyom eleink vére
Pecsétet a buzgó észre;
Megtették, amit lehet,
Elfoglalták a földeket.*

*Hunyadi azért szállt síkra,
Hogy áthajtsa őket a partra.
Bül-bül rózsa helyett
Virág nyíljon a kertben.*

*Iskolában meleg van,
Eszem a tízóraitam.
Próbálok kitalálni,
Mit fogok holnap csinálni?
Élni? Tengődni!*

Csengettek! A tanterem rozsdás
magánya belém mar.
Az ablak csilló víztükrében
sokaság hömpölyög a réten.*

*Sophianae simogató kékes köde
szállna már,
De a 12-es állati csapdája
Lök a rozsdás magányba.*

*Mint 40-es lábbal ültem
az árnyékban,
Békétlen a füstben, a mocsokban,
Ám nyugodtan és boldogan.*

Nagy Artúr

A Kazinczy Ferencről elnevezett Szép magyar beszéd verseny 1993. április 19.

Péchy Blanka színművésznő 1960-ban tett Kazinczy-díj alapítványt a szép magyar beszéd jutalmazására. A szép magyar beszéd verseny 1966-ban indult a középiskolákban, majd kiterjesztették a felsőfokú pedagógiai intézetekre, a szakmunkásképző iskolákra, s végül az általános iskolai korosztályra is. Az általános iskolák első szépkiértési vetélkedőjének tapasztalatai alapján a szervezők - Péchy Blankával egyetértésben - pontosabban meghatározták a verseny céljait és feladatait. Eszerint a mozgalom célja, hogy a 10-14 évesek körében hozzájáruljon az anyanyelvi kultúra iskolai programjának támogatásához; hogy elmélyítse a tanulóknak az anyanyelv tiszteletét és megalapozza az iránta való elkötelezett-

ségüket. A bizottság 1978 óta tanévenként hirdeti meg a versenyt.

Az idén a területi versenyt a törökszentmiklósi Városi Könyvtár gyermekrészlegében rendezték meg. BENEVEZÉSEK A VÁROS NÉGY ÁLTALÁNOS ISKOLÁJÁN KÍVÜL ÉRKEZTEK MÉG Fegyvernekről és Tiszatenyőről. A vetélkedőn 11 5-6. osztályos és 11 7-8. osztályos tanuló vett részt. A mostani versenyen a kötelező felolvasás az 5-6. osztályosoknak Fekete István Hu című regényéből volt egy részlet, a 7-8. osztályosoknak Szabó Lőrinc Az ország vándora című műve volt. A verseny végén a zsűri a következő döntést hozta:

Az 5-6. osztályosok kategóriájában:
1. Kocsmár Erzsébet Fegyvernek, Dózsa György Úti Általános Iskola

2. Gelei Anita Törökszentmiklós, Petőfi Sándor Általános Iskola

3. Molnár Éva Törökszentmiklós, Hunyadi Úti Általános Iskola
A 7-8. osztályosok kategóriájában:

1. Berta Ágnes Törökszentmiklós, Hunyadi Úti Általános Iskola

2. Búzás Ivett Törökszentmiklós, Petőfi Sándor Általános Iskola

3. Kiss Annamária Törökszentmiklós, Bethlen Gábor Úti Református Ének-zene Tagozatos Általános Iskola

(Holtverseny esetén a kötelező előadás döntött).

Reméljük, hogy a verseny rendezési jogát a következő évben is megkapjuk és a felkészülésben úgy a felkészítő tanároknak, mint a diákoknak segítségére lehetünk könyvtárunk dokumentumaival.

Szecsei Istvánné

POZITÍV TENDENCIÁK A RENDŐRSÉG MUNKÁJÁBAN KÖZ- ÉS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGUNK AZ ADATOK TÜKRÉBEN

Közel egy év eltelte után ez év április 29-én ismét sor került a képviselőtestület előtt a város közrendjének, közbiztonsági helyzetének megtárgyalására. A fentiekről dr. Papp Lajos városi rendőrkapitány tartott tájékoztatót, amelyben értékelte az eltelt időszakot, kiemelte a legfontosabb mutatókat, s vázolta az előrelépés lehetőségeit is.

Az általa elmondottakból megtudhattuk, hogy az eltelt egy év során növekedett a hivatásos rendőri állomány létszáma, korszerűsödtek a technikai eszközök, nőtt a gépjárműpark, s bővült a számítógépes hálózat is. A kapitányság szervezetén belül egy új osztály (Közlekedési) és egy új alosztály (Fogda és Kísérőőri) alakult. Mindezek, de főleg az állománnyal szemben támasztott minőségi követelmények emelése következtében javult a rendőrség munkája, s javult a közvélemény szemében presztízse is. Az előadó kiemelte, hogy a tapasztalatok szerint a lakosság körében egyre többen bíznak a rendőrség munkájában, látják működésének szükségességét, de látják a fennálló nehézségeket is.

A legnagyobb nehézséget a bűnelkövetők számának ugrásszerű növekedése (+ 44,8%) jelentette. Szomorú, hogy ezen belül a fiatalok aránya 41%-kal, a gyermekkorúaké 8,7, a nőké pedig 10,8%-kal emelkedett. Ennek ellenére - s a rendőri munka hatékonyságát ez jelzi igazán - harmadik éve

sikerül a bűnözés ütemét (48 » 19 » 17%) folyamatosan csökkenteni. A másik pozitívum az, hogy bár az ismeretlen tettesek ellen indított bűnfelderítési eljárások száma 20,4%-kal (913 » 1099) növekedett, a kapitányság felderítési eredményessége 48,9%-kal, nyomozati eredményessége pedig 63,1%-kal javult. Ez a megyében a kapitányságok között a második legjobb eredménynek bizonyult.

A közel egy év alatt 934 bűncselekmény vált ismertté, melynek kétharmada vagyoni jellegű (lopás, betörés, csalás, sikkasztás) volt. A legsúlyosabb bűncselekmény, az emberölés vagy annak kísérlete nem fordult elő. Ugyancsak nem jutott a rendőrség tudomására kábítószerrel, lőfegyverrel való visszaélés sem. Nőtt viszont a rablások (3-ról 11-re) és az erőszakos nemi közöszlések (2-ről 9-re) száma. Ez utóbbi, de valamennyi egyéb kiemelt és súlyos kategóriába tartozó bűntett elkövetőjét sikerült kivétel nélkül felderíteni.

A családi veszekedésekből, vélt sérelmekből adódó testi sértések minimális mértékben növekedtek ugyan (29-ről 31-re ill. 27-ről 32-re), de ezek a számok a lakosság lélekszámához viszonyítva elenyészően csekélyek.

A lopások száma nem emelkedett (398 » 396), a betöréses lopásoké viszont jelentősen megnőtt (86-ről 135-re) Több lett a lakásbetörés is (10 » 17), az üzletekkel ugyanakkor 30%-kal kevesebbszer ki-

sérleteztek (27 » 19) elsősorban a kapitányság által kihelyezett betörésjelző készülékek eredményeként. Továbbra sem tud a rendőrség megküzdeni a kerékpárlopásproblémájával, ezen lopások felderítése rendkívül nehéz, hiszen az elkövetők nem hagynak nyomot.

Gyakori a városban az alkohol hatására elkövetett csoportos garázdaság, szándékos rongálás. A potenciálisan veszélyeztetett közterületekre, parkokra, pályaudvarokra, egyes szórakozóhelyekre az erőszakos, garázda jellegű cselekmények elszaporodásának megakadályozására átcsoportosítások történtek. Több esetben igényelte - kapitányság a speciálisan képzett megyei Különleges Szolgálat segítségét, amely intézkedései során rablókat, körözött betörőket fogott el, vandál, garázda csoportokat fékezett meg.

A közbiztonságról adott tájékoztatóját dr. Papp Lajos azzal zárta, hogy összesítésében az adatok, a lakossági visszajelzések szerint javult a közbizton-

ság az eltelt időszak folyamán városunkban.

A közlekedésbiztonsággal kapcsolatosan azt emelte ki elsőként, hogy a halálos balesetek száma csökkent ugyan (4-ről 1-re), ugyanakkor azonban 14-ről 19-re emelkedett a súlyos sérüléssel járó, 8-ról 18-ra a könnyű sérülést okozó közúti balesetek száma. Ezek legfőbb okai az elsőbbség meg nem adása, az agresszivitás, a szabálytalan előzés, a gyorsajtás és a szeszital fogyasztás. Sajnálatos módon nőtt az ittas vezetések száma (13-ről 29-re), a közlekedési szabálysértőké (344-ről 527-re), többen vezettek engedély nélkül (26 » 37).

A negatív tendencia megállítása érdekében alakult meg a Közlekedési osztály, növelték a közutakon a rendőri erők létszámát, sűrűsítették a közúti ellenőrzéseket.

A tájékoztatót a képviselőtestület elfogadta, s elismerően szövegezte a tagjai által is tapasztalt pozitív változásokról, s az előkelő megyei második helyezéssel.

Hirt

A TÖRÖKSZENTMIKLÓSI FÉNYSZÖV AJÁNLTATAI:

*Érettségi tablóképek színesben és fekete-fehérben kedvező áron.
Fekete-fehér és színes igazolványképek hagyományosan és egy perc alatt változatlan áron.*

Portrét készítés minden korosztálynak.

Családi események (esküvő, névadó, temetés) megörökítése.

Fotócikkek értékesítése.

Fénymásolás A/3; A/4 méretben, (kicsinyítés, nagyítás)

Keressen bennünket, kérje szolgáltatásainkat.

ALAPÍTVÁNY HAGYOMÁNYAINK MEGŐRZÉSÉÉRT

Új színpalattával gazdagodott nemrégiben városunk alapítványa palettája. Tizenkét vállalkozó szellemű, a néphagyományokat szerető és tisztelő törökszentmiklósi értelmiségi 1993. áprilisában 327. nyilvántartási szám alatt „Apáról fiúra” néven alapítványt jegyeztetett be a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróságon.

Céljuk - mint azt nevük is jelzi - városunk és a hozzá tartozó települések népi és kézműves hagyományainak, tevékenységeinek felkutatása, megismertetése és megszerettetése a felnövekvő nemzedékkel hasznos szabadidős elfoglaltság, közművelődési tevékenység megszervezésének, biztosításának keretében. Távlati terveik között alkotóműhelyek, játszóházak beindítása és alkotótáborok szervezése szerepel, melynek első lépéseként az idén - július 31. és augusztus 7. között - hagyományörző kézműves sátoztábor rendeznek 30 10-14 éves korú gyerekek számára. A színhely a Törökszentmiklóshoz tartozó Tisza mellett meghúzóódó kis falu - a környék legrégebbi helysége -, Óballa lesz, amely kosárfonó hagyományával, madárrezervátumával ideális táborhelynek tűnik a szervezők elképzeléseinek megvalósításához. Nem titkolt szándékuk olyan, a nyár folyamán városban csellengő iskoláskorú fiatalok megnyerése, akiknek egész évben nincs lehetőségük fantáziájukat, alkotókedvüket, gyakorlati érzéküket megfelelően kihasználni, s amelyek fejlesztésére a kézműves tevékenységek, a népzene, a néptánc remek lehetőséget nyújtanak majd.

A tábor fő programjaként öt népi kismesterség - szövés, kosárfonás, gyöngyözés, nemezelés, fataragás - megismertetését, megszerettetését határozták meg, de fontosnak tartják városunk történetének megismertetését is. A délelőtti foglalkozások mellett - után - lesz lehetőség madarászni, előadásokat hallgatni, dalokat tanulni, de lesz közös főzés, táncház, tábor tűz, discó, éjszakai túra, s természetesen fürdőzés is. A tábor vendége lesz a városi citerazenekar, a Miklós táncegyüttes, de ellátogat hozzájuk majd a szolnoki Sodrás együttes is.

A tábor létrehozói, a fiatal kézművesek, néptáncosok, pedagógusok biznak benne, hogy olyan vonzó programot tudnak majd nyújtani, olyan baráti közösséget kialakítani, amelynek tagjai jövőre és azután is visszatérnek újabb érdeklődőket vonzanak magukkal, s a tábor egy leendő alkotóműhely tehetségkutató-gondozó bázisként sokáig fog hagyományosan működni. Mindezek megvalósításához bírnak a Polgármesteri Hivatal Kulturális Irodájának, a Városi Művelődési Központnak, a Törökszentmiklósi Sportegyesületnek, a Református Lelkesi Hivatalnak, sőt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Madártani Egyesületnek a támogatását is, s biznak abban, hogy újabb támogatóik is akadnak nemes céljaik megvalósításához.

Az Apáról fiúra Alapítvány számlaszáma: 824-000807.

HIRT

SPORT * SPORT * SPORT

A Törökszentmiklósi Hunyadi úti Általános Iskola 1993. május 13-án 4 fiú, május 14-én leány csapat részvételével kézilabda tornát rendezett.

Eredmények: fiúk

Tiszapüspöki	Tm. Hunyadi	13:19
Tm. Petőfi	Örményes	8:7
Tm. Hunyadi	Örményes	20:9
Tiszapüspöki	Tm. Petőfi	14:14
Örményes	Tiszapüspöki	14:24
Tm. Hunyadi	Tm. Petőfi	20:7

Végeredmény:

I. Tm. Hunyadi	6 pont
II. Tiszapüspöki	3 pont
III. Tm. Petőfi	3 pont
IV. Örményes	0 pont

A torna gólkirálya: Németh Menyhért (Tm. Hunyadi) 32 góllal.

A torna legjobb kapusa: Türmer Krisztián (Tm. Hunyadi)

Kiemelkedő teljesítményt nyújtottak:

Tóth György (Tiszapüspöki)

Kiss János (Tm. Petőfi)

Győztes csapat testnevelője: Kiss Sándor

Eredmények: lányok

Örményes	Fegyvernek	7:8
Tm. Hunyadi	Tiszapüspöki	18:0
Tm. Hunyadi	Örményes	17:10
Fegyvernek	Tiszapüspöki	8:5
Örményes	Tiszapüspöki	14:13
Fegyvernek	Tm. Hunyadi	5:13

Végeredmény:

I. Tm. Hunyadi	6 pont
II. Fegyvernek	4 pont
III. Örményes	2 pont
IV. Tiszapüspöki	2 pont

A torna gólkirálya: Vincze Andrea (Tm. Hunyadi) 27 góllal

A torna legjobb kapusa: Kovács Andrea (Tm. Hunyadi)

Kiemelkedő teljesítményt nyújtottak:

Papp Ildikó (Örményes),

Pelyha Anita (Fegyvernek)

A győztes csapat testnevelője: Treznyák György

Játékvezetők: Mester Attila, Gyányi Sándor, kiemelkedően bíráskodtak.

Május 8-án került lebonyolítása a Petőfi Sándor Általános Iskolában a II. Petőfi Kupa kispályás labdarúgó torna.

Eredmények:

Petőfi	Tiszatenyő	2:0
Kölcsey	Kengyel	1:1
Kengyel	Tiszatenyő	1:4
Kölcsey	Petőfi	1:0
Petőfi	Kengyel	1:1

Végeredmény:

I. Kölcsey

II. Petőfi

III. Tiszatenyő

IV: Kengyel

Mezőtúron került megrendezésre a III. korcsoportos (7-8 osztályos) diákolimpia fiú, leány kézilabda megyei döntő 3-3 csapat részvételével. Fiúknál Tószeg, Szolnok Mátyás Ki. Á. I., Törökszentmiklós Kölcsey, lányoknál Kunhegyes, Kunszentmárton, Törökszentmiklós Kölcsey csapatai küzdöttek.

Eredmények fiúk:

Tmiklós Kölcsey	Tószeg	16-13
Tmiklós Kölcsey	Szolnok M.	26-17
Tószeg	Szolnok M.	18-14

Lányok:

Tmiklós Kölcsey	Kunhegyes	11:1
Tmiklós Kölcsey	Kunszentmárton	9:6
Kunszentmárton	Kunhegye	24:17

A kölcseys fiúk, lányok első helyezése a céltudatos évfolyamos képzés eredménye, amit bizonyít, hogy az előző évhez hasonlóan mindkét csapat újból kivívta az országos területi döntőn való részvételt, mely május 21-23-án kerül megrendezésre Nyíregyházán.

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth út 135. ☎: 13

☎: 5201 Törökszentmiklós, Pf.: 100

A szerkesztőség tagjai: Hajnal Józsefné; Kakuk Imre; Kovács Györgyné

Főszerkesztő: Pásztor Gábor Tervezőszerkesztő: Nagy János

Kiadásért felelős:

Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

ISSN 0866-1839

Készült a ~~MEZOPRINK~~ Reklámiroda gondozásában
Törökszentmiklós, Kossuth út 135. II./33. ☎: 13/46

Sírni vagy tenni - ez itt a kérdés

Hónapok óta forr bennem a kritika. Eddig nem tudtam annyira feldühödni, hogy kitörjön belőlem. 1993. május 8-án, szombaton végre sikerült.

Amúgy is pipa vagyok erre a napra! Maszek históriában ugyanis 48 év előtt e napon, délután háromnegyed kettőkor ütöttek fogollyá - géppisztolyaggal - mongol barátaim s nyilván agyonütöttek volna, ha világitó számlapú ROAMER karórám önkéntes átadásával meg nem váltom magamat. Azután abban a táborban éltem 45 évig kerítésen belül, majd kívül, a legvidámabb barakk lakójaként. Tetszett is, nem is, az volt, azt kellett szeretni.

Gyermekkori nyugat-magyarországi és osztrák élményeimet sajnos nem felejtettem el, ezért morogva bár, de elfogadtam a barakk jelenét, hiszen amire emlékeztem az a kapitalizmus volt. Ma a rendszerváltásnak immár három éve, de a kapitalizmus messzebb van, mint Makó Jeruzsálemtől.

Hogy miért éppen most csordult ki apoharam? Mert e napon, május 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor bejárva vagy 10 üzletet és két mezőgazdasági szövetkezeti elárusítóhelyet, nem kaptam **tejet**. Sem kannásat sem zacskósat, de még tartóssat sem, városunkban, **Törökszentmiklóson**. Mérgem vulkánként tört elő, s alkalmi találkozásaim alatt barátaim és ismerőseim élvezhették szövegemet. Mert én aztán szitkozódtam keményen, sokféleképpen, de elsősorban úgy:

Ebresztő Emberek! Magukat kereskedőnek tartó eladók és sírányozó termelők! Így sosem lesz piacgazdaság, kapitalizmus, de még Európa sem. Persze sírni, panaszkodni, szidni könnyebb. Bezzeg az amerikába szakadt magyar ősünk nem sírt, hanem gondolkodott, látott és dolgozott, azt amire szükség volt, s meg is gazdagodott. (Noszty fiú esetét 100 éve írta meg a nagy Palóc mesélőnk)

Az utolsó áprilisi képviselőtestületi ülésen megkérdeztem a beszámoló szövetkezeti igazgató barátaimtól: Drága Tomikám, Palikám! Mikor fogtok, szándékoztok végterméket árusítani, nem pedig a felvásárló kényekedvére várni?

- Nincs rá pénzünk Misikém, - ez volt a válaszotok. S ez igaz is. Pénz az nincs. Ezért csak sírni lehet.

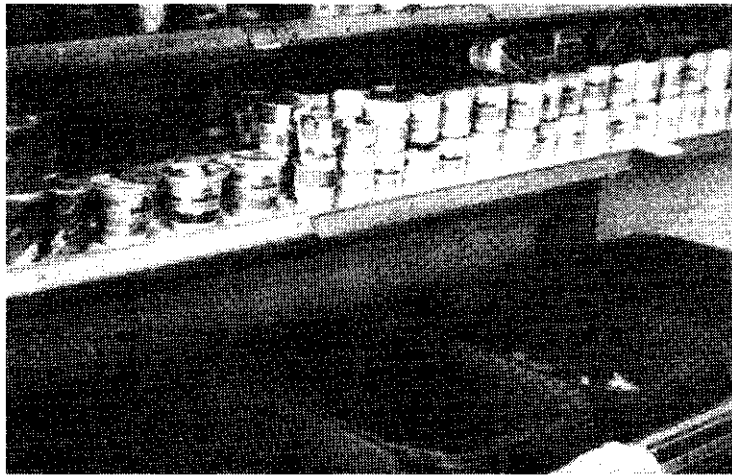
- De a betyár szentségit emberek! - mondanám, ha a dnyeperi túra után nem lett volna belőlem művelt, tanult kultúrnyugdíjas. Töröljétek le a könnyeket, s használjátok már a szemek fölött elhelyezkedő anatómiai képlet szürke kéregállományát! **A kannás tej végtermék!** Azt csak el kell adni!. Literenként 6-8 Ft-al drágábban, mint a felvásárlási ár, s mégis 10 forinttal olcsóbban kapja a vásárló a teljes tejet, a Tejipar sokat utaztatott, manipulált higítmányánál.

Most borult ki a bili! Szombaton ugyanis 9 órára elfogyott a kannás tej, 10-re a zacskós is. Mert mintha összebeszéltek volna, sem a szövetkezetek, sem a tejipar e napon nem hozott elegendő tejet a kereskedé-

lemnek. Pedig most állítólag rendeltek is eleget. Te jó ég! Tán kevés a tejelő marha? - (egyéb sajnos annál több!) - S ilyenkor mit tapasztal az ember, ha autón szaladgál? A Béke Szövetkezet szombaton nem árul tejet, a Tiszatáj standja pedig 10 órakor bezár. Akkor, amikor sokszáz ember szaladgál a városban tej után, s káromkodik. Pedig szegény Isten erről nem tehet, teremtett Ő tehenet is, embert is, kereskedőt és termelőt is. Minden van, csak éppen nem jött össze! S ha sokszor nem jön össze, akkor tényleg csak sírni lehet a fogyasztónak is, főleg ha majdnem Európából jött.

Ugyanis 50 évvel ezelőtt nálunk, Szombathelyen, már házhoz hozták a tejet, úgy, mint az amerikai filmekben, letették az ajtó elé. A kenyeret és süteményt kifutó vagy pékinas nagy kosárral a hátán biciklizve

hozta éktelen fűtyével verve fel a hajnali csendet. De a boltosinas is hozta a megszókött rendelést nagy henteskosárral a vállán. Lehet ugyan, hogy a 45 éves pauza miatt még ott sincs ez újra így, de így volt, s ezért mindez csak példaként említetik meg. De vissza a jelenbe! Tenni is kéne Uraim, nemcsak sírni! Mosolyogva sőt talán

nevetve is dolgozni, szolgálni többeknek is a még többeket - **pénzért** - emberek! A régi boltos a kapitalizmusban még a jegyes világban is tudott tejet szerezni, ha keresték nála. A nincset nem ismerte. Ez a szocialista szótárból maradt vissza, hiába osztozta Kellér Dezső a kabarészínpadon éveken át. Mosolyogva mondták szombaton: Sajnos nincs tej, de hétfőn lesz! Szkora bugyet - jutott eszembe őrünk biztatása: majd lesz! Pavlov, Pavlov ilyen erős a feltételes reflexed? Mert kereskedő testvéreim így csak sírni lehet, zokogni, de pénzt keresni nem! Fel kéne ébredni, dolgozni, gondolkodni s a kínáló alkalmat megragadni. Abból lehet meggazdagodni, nem az áremelésekből.

De képzeljék a rossz napom mégis happy end-del zárult, mint a giccses filmek végén. Majd 30 km városi autózás után kaptam tejet. 100 méterre a lakásomtól. Megmondjam a tippet? Tipp: Csemege, Bocskai út 4. - Ez itt a reklám helye. S legyen a hely a dícséreté is. Köszönöm a lelkes fiatal boltoshölgynek a tejet, amit 3 Ft-tal olcsóbban adott, mint az 50 m-re lévő Tavasz ABC. A tejjel visszaadta a hitemet is, mert ha ilyen fiatalok csinálják és így, akkor még megérhetem azt, ami gyermekkoromban jó volt és természetes: A vásárlót szolgáló **szabad** kereskedelmet, mely kötöttségektől, szabályozó hülyeségektől megszabadulva szolgálja - megérdemelt pénz fejében - a **vásárlót**.

Isten áldja a **tisztes** ipart! Így köszöntöttek régen apám lpartestületében. Hát ez ma duplán ránkérne! - morgom magamban.

dr. Süle Mihály

Világra szóló esemény

történt 1993. április 27-én 14 órai kezdettel a nyíregyházi északi köztemető díszhelyén a Cigány Áldozatok Emlékművének avatása alkalmával. Megemlékezés történt, szűkebb értelemben arra a 70 ezer magyar cigány származású emberre, gyerekekre, nőre és férfira, akiket a II. világháború során a fasizmus idejében hurcoltak el a németországi, lengyelországi haláltáborokba, és végeztek ki az éjjel-nappal működő gázkamrákban, és égették el a hatalmas kemencékben, vagy bulldózerrel készített gödrökbe dúrtak be és földeltek el.

Megemlékezés történt tágabb értelemben a II. világháború áldozatairól, bármilyen erőszakos módon haltak meg. Megemlékezés történt továbbá azokról az áldozatokról is, akik a jelenlegi vérzivataros időben a világon bárhol az erőszakosság áldozatai nemre, fajra és vallásra való tekintet nélkül.

Világraszóló esemény volt azért is, mert kis hazánk a második világon ahol emlékművet állítottak a kisebbség áldozatainak. Az első emlékművet az Egyesült Államok fővárosában

néhány héttel ezelőtt avatták fel, a világ zsidósága áldozatainak emlékére. A nyíregyházi emlékmű avatásánál résztvevő megyei és városi önkormányzati és politikai vezetők, híres egyéniségek, a hősök jelenlevő leszármazottai, a vendégek tiszteletadása, a város öt egyházi vezetője által felszentelt emlékmű lehetőséget biztosít arra, hogy a jövőben minden év április 27-én ide zarándokolhassanak az áldozatokhoz, tisztelői. Leróni kegyeletüket, az ártatlanul kivégzettek iránt. Tiltakozni mindenfajta erőszak, a fasizmus ellen. Évszázadokig, mindaddig míg az utókor felnéz az ősök hősiességére. Hegedűsöz kíséretében helyezték el az emlékmű körül a kegyelet koszorúit, virágait. Piros, fehér, rózsaszínű és egyéb színű virágokból összeállított koszorúkat, csokrokat, virágokat. Virágok özöne borította be az emlékművet. A jelenlevő több száz ember együttérzése, a hősök iránti tisztelet ragyogott az arcokon. Örült minden-

ki, hogy ennek a történelmi jelentőségű eseménynek részese lehet. Nekünk, törökszentmiklósiaknak azért is jelentős ez az emlékmű, mert ki-gondolója, szellemi atyja, anyagi és erkölcsi szervezője nem más, mint városunk Mikszáthja, Farkas Kálmán író, újságíró, az újságírás nagy doyenje. Városunk fia ezzel a tetteivel is világhíressé tette magát és ezen keresztül városunkat is. Mindnyájunk nevében köszönetet mondok ennek a nagy egyéniségnek, mert ilyen világraszóló emlékmű megalkotását szervezte meg súlyos betegségei ellenére, időt fáradságot nem kímélve. További munkájához is erőt egészséget kívánunk.

Ez az emlékmű emlékként szolgáljon arra is, hogy most, mikortöbbször tapasztaljuk a náci gondolkodásmód és az erőszak újjáéledését, gondolkozzunk el azon, elég-e észérveket szembeszegezni a szervezett esztelenlenséggel, hiszen aki nyitva áll a náci eszmék befogadására az bizonyosan nem áll nyitva az észérvekre. Az illetékeseknek azt alaposan meg kell gondolni, hogy becsületes dolog-e akár a jelképek ürügyén is egybemosni a nácizmust az antifasizmussal. Ahol a fasiszta áldozatokra emlékeznek, emlékezni kell arra is, hogy minden fasizmus antikommunizmussal kezdődik, a polgári szabadságjogok megsemmisítésével folytatódik, és a kancellári palota bunkerjében végződik.

Tisztelettel:

Dikó József

olvasó

Keressük együtt...

címet adom, adjuk e felhívásnak, hiszen szó szerint ezt a szándékunkat tolmácsoljuk. Nemcsak a nosztalgia a mozgatórugója annak az elhatározásnak, hogy meentsük meg még meglévő, kallódó értékeinket, hanem az a meggyőződés, hogy még lehet, most kell a huszonnegyedik órában tenni. A feladat megoldásában pedig a publikációs lehetőség rendelkezésünkre áll.

Most konkrétan a református egyház kebelében működő dalárda zászlaját keressük. A zászló rúdja a Helytörténeti Gyűjtemény birtokában van. Rajta vannak a zászlószegek, melyek szinte névsorolvasásra alkalmasak az avatás idejének szervezeteiről, helyi ügyszerekről, hivatalból vagy erkölcsi megbecsülés alapján közreműködőkről. Mégpedig vallási tekintet nélkül. A

zászló lánoszája is épségben jelzi a beleépített lant által, hogy ez valóban a dalárdáé. De ki tud a zászlóról? Ebben kérünk segítséget, s ha a segíteni akarás és hozzá a megfelelő információ is megvan, a sok sikert elért dalárda egy tárgyi emlékével leszünk gazdagabbak. Az információkat a szerkesztőségbe kérjük.

„Jaj, úgy élvezem én...” II.

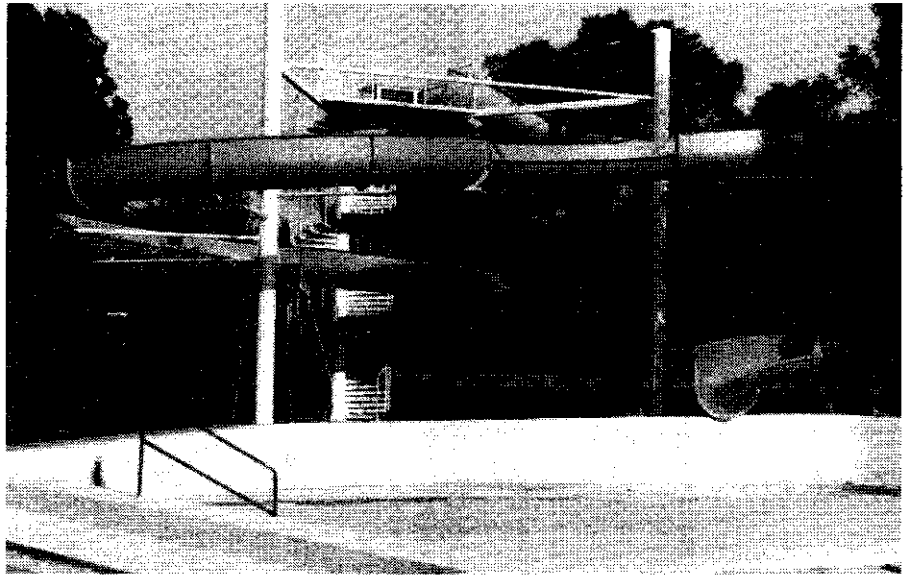
Mikor és kinek a strandjára mehetünk a nyáron?

Egy hónappal ezelőtt - mint arról április 23-i számunkból olvasóink is tájékozódhattak - hasonló kérdéssel kerestük fel Tekse Andrást, a Polgármesteri Hivatal Műszaki Irodájának irodavezetőjét. A kérdés akkor pontosan így hangzott: Mikor és milyen strandra mehetünk a nyáron? A milyenre kielégítő választ kaptunk, a mikor kérdése viszont függőben maradt mondván, hogy az nagyobb részt az üzemeltetőtől függ. Cikkünk végén ígéretet tettünk arra, hogy a következő alkalommal Rösler Jánost, a Városüzemeltetési Centrum igazgatóját, a strand üzemeltetőjét kérdezzük meg. Ígéretünket nem tudtuk betartani, időközben ugyanis kiderült, hogy már nem a VÜC lesz a strand üzemeltetője.

- Miért és milyen változások történtek az elmúlt időszakban? - tettük fel a kérdést Csehne Köteles Rozáliának, a Gazdasági Ellátó és Vagyonkezelő Iroda csoportvezetőjének.

- Az iroda a képviselőtestület megbízásából ez év március 23-án pályázatot írt ki a strand és kemping üzemeltetésére. A pályázati határidő eredetileg április 15-e volt, de lezárultáig érvényes pályázat nem érkezett be. Ekkor különböző szempontokat figyelembe véve úgy döntöttünk, hogy meghosszabbítjuk a kiírást. A hosszabításban már akadt két jelentkező, ajánlatuk véleményezésre a Városüzemeltetési és Ellátási Bizottság elé került. Az egyik pályázó a strand veszteségességét figyelembe véve egymillió forintot kért az önkormányzattól az üzemeltetéshez, a másik ezen felül kérte volna a hideg- melegvíz használati díját, a villanyszámla költségeit, de egyéb olyan igényei is voltak, melyeket az önkor-

mányzat semmiképpen sem tudott volna kielégíteni. A bizottság a kevesebbet kérőt támogatta azaz a feltétellel, a pályázó tegye meg a még szükséges szakmai ki-

egészítéseket, hogy a bizottság garanciát lásson arra, hogy a strand még ebben az évben, lehetőleg június közepére üzemképes állapotba kerül. Az iroda a pontosításokat megkapva úgy döntött, hogy a pályázatot elfogadja, s a strandot május 21-én átadja a vállalkozónak üzemeltetésre. Ezzel egyidőben ezt a feladatot kivettük a VÜC feladatköréből. A vállalkozó máris megkezdheti a karbantartási munkákat - erre az időre előszerződést kötünk vele -, s azok befejezése után előreláthatólag öt éves üzemeltetési szerződés megkötésére kerül sor. Kitétel, hogy ezt az időnyt próbaidőnek tekintjük, s ha úgy érezzük, az üzemeltetés minősége nem megfelelő, a szerződést nem hosszabbítjuk meg. Az egymilliót sem egy összegben adjuk oda, hanem úgynevezett csöpögtető módszerrel, azaz ahogy azt a bevételek és kiadások üteme igényli. Felhasználását természetesen ellenőrizzük.

- Miért hosszabbította meg az önkormányzat a pályázatot, hiszen nyilvánvaló volt, hogy a strandnyitás ideje ezzel jelentősen csúszhat. A logikus az lett volna, ha az üzemeltetés

az időre még megmarad a VÜC feladatkörében, s az időben elvégezve a karbantartási munkákat, időben is nyithatta volna a strandot. Újabb pályázatot pedig jövőre írtak volna ki.

- Egyrészt azért, mert az elhúzódo beruházások miatt a VÜC sem tudott volna lényegesen korábban nyitni, másrészt a képviselőtestület mindenképpen bérbe akarta adni ezt az egységet.

- Miért volt ez annyira létkérdés, hiszen a pályázó nemhogy fizetne a bérleményért, hanem még ő kért egymilliót a működtetéshez. Mi ebben az üzlet az önkormányzat számára?

- A tavalyi évben a VÜC költségvetésében a strand üzemeltetésével kapcsolatosan 1,7 millió forint veszteség szerepelt. Csúpan azzal, hogy a pályázónak egymilliót adunk, megspóroltunk másfélmillió veszteséget. Az sem volt mellékes a bérbeadásról szóló döntés meghozatalakor, hogy a képviselőtestület évek óta alacsonynak tartotta a VÜC keze-

lésében a strand működtetésének színvonalát.

- Mit kapott és mit vállalt a pályázó azzal, hogy bérbe vehette a strandot?

- Megkapta a strand és a kemping teljes üzemeltetési jogát, de természetesen az azzal kapcsolatos teljes feladatkört is. Gyakorlatilag egy az egyben átveszi a VÜC szerepét, mindennek a használati, üzemeltetési, bérbeadási, stb joga őt illeti meg, ami a kerítésen belül van. Szerződéseket köthet és bonthat, gazdálkodhat a munkaerővel, fejleszthet, megvalósíthatja egyéni elképzeléseit. Ennek fejében minimum azt a színvonalat kell biztosítania, amely eddig is meg-

volt. Nyilván ennél többre fog törekedni, hiszen ez az ő érdeke lesz. Ha emeli a színvonalat, szélesíti a szolgáltatások körét, több vendéget tud becsalogatni, nagyobb lesz a haszna.

- Május 21-től tehát a strandnak új gazdája van. Az ő szíve joga, mit és hogyan csinál vele. Mégis van-e vele szemben valamilyen kikötés a nyitást illetően? Magyarán, mikorra várható a strand megnyitása?

- Kikötés nincs, de nyilvánvaló, hogy neki elemi érdeke a minél előbbi nyitás, hiszen minden napkésés az ő zsebére megy. Május 21-én úgy veheti át a strandot, hogy a műszaki iroda szinte minden beruházási, fejlesztési munkát befejezett. Rendbetette a csó-

nakázató környékét, elkészült a gyógymedence burkolásával, megoldotta a szennyvízelvezetési gondokat, a csúszda bármelyik pillanatban teljes kapacitással üzemelhet. Egy munkálat nem fejeződött még be, a nagymedence burkolása, de június első hetére az is kész lesz. Ez a bérlőt nem zavarja a karbantartási munkák elvégzésében, a szakhatósági (pl. ANTSZ) engedélyek beszerzésében, a működtetéshez szükséges személyzet beállításában. Ha ezeknek a feladatoknak a megoldásához azonnal hozzákezd, úgy gondoljuk, hogy június közepén nyithat a strand.

Köszönöm a tájékoztatást

Pásztor

Kettős kiállítás a Városi Múzeumban

Nem mindennapi esemény részesei lehetnek azok, akik május 16-án a Városi Múzeum kettős kiállításának megnyitóját választották programjukul. Már maga az a tény, hogy egy kisvárosi múzeum egy időben két teljesen eltérő kiállítással rukkolt elő, sem hétköznapi, a pillanat ünnepélyességét azonban igazán mégsem ez adta. Sokkal inkább az, hogy a Helytörténeti kiállítás megnyitásával igazából most történt meg a sok-sok áldozattal létrehozott új múzeumunk megnyitása is. Hogy miért, arra válaszoljanak dr. Selmeczi Lászlónak, a Budapesti Történeti Múzeum főmunkatársának megnyitó szavai.

- Meghatottan állok itt a régi-új múzeum most átadásra kerülő termében. Meghatottan, mert annak idején még a régi múzeumban leltározhattam, mint fiatal muzeológus a helytörténeti gyűjtemény tárgyait, s 1970-71-ben egyik szakmai rendezője lehettem első állandó kiállításának is. Mert, mint a jelenlevők közül a legtöbben bizonyára tudják, nem most nyitott először múzeumot ez a város. Már 1957-ben, Tóth Sándor: Vázlatok Törökszentmiklós múltjából c. művének megjelenése után megérett a város lo-kálpatrióta lakosaiban a gondolat, miszerint itt is létre kellene hozni egy ilyen intézményt. S a gondolatot tettek kö-

vették, hosszú évek kutató, gyűjtőmunkája, aminek eredményeként nyílhatott meg a már fent említett állandó kiállítás a Budai Nagy Antal út egyik volt üzlet-helyiségében. Rövid idő után olyan színvonalassá vált az a tárlat, hogy az Országos Honismereti Akadémia és az Országos Múzeumigazgatói Értekezlet

tagjai, résztvevői is meglátogatták.

Aztán sajnos jött a hanyatlás. Az épület életveszélyessé vált, a gyűjtemény új helyet nem kapott, évekig csak ideiglenes lakhelyet talált, s ahogy az évek teltek, kétségessé vált, lesz-e valaha még igazi otthona a történelmi tárgyaknak. És íme lett. A lelkes, városukat, múltjukat szerető és tisztelő erők ismét összefogtak, s másodszor tették meg azt, ami a megyeszékhelyeken kívül Makó mellett csak Törökszentmik-

lósnek sikerült az országban: önálló erőből hoztak létre múzeumot -.

A teremben ahol a fenti mondatok elhangzottak késő kőkori, réz és bronzkori fegyverek, edények és egyéb használati eszközök várják a régmúltba visszapillantani óhajtókat.

A másik kiállítás Kőnig Róbert grafikus képeiből nyílt. A művész nem idegenként érkezett a városba, hiszen 10 év óta minden nyáron megfordul itt. Amikor 1983-ban a szenttamási kastélyban alkotótábor nyílt ifjúművészek számára, ő elsők között érkezett, s azóta is évről-évre visszatérő vendég. Visszatérő, mert saját bevallása szerint megszerette ezt a tájat, az Alföld ezen kis oázisát, a kastélyt a parkkal és erdővel, s legfőképp megszerette a lovakat, a ménest. Ezért is lett kedvenc művészeti témája a ló, melyet tárlata is bizonyít. Képeinek döntő többsége e nemes állatokat ábrázolja a sokszorosító grafikai eljárások különböző technikáit a legszelebb skálán felvonultatva. Látható itt linó, fametszet, rézkarc, kréta és tollrajz, akvarell s ezek egyéni elegyítései. Az alkotások az állatokat szerető és a művészetet kedvelők számára egyaránt lebilincselők, izgalmasak.

A kettős kiállítás június 6-ig tekinthető meg.

ISMÉT ÉLETBE LÉP A MARHALEVÉL

Néhány fontos tudnivaló állattartók számára

Az Országgyűlés 1993. március 2-án állategészségügyi okok és a tulajdonjogi viszonyok tisztaságának megőrzése miatt 60 napos hatálybalépési határidővel törvényt hozott a már majd elfeledett marhalevél újbóli bevezetéséről.

Az 1993. évi XVI. törvény értelmében „Az állattartó... a ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly, sertés, juh, kecske, valamint a zárt körülmények között tenyésztett, vadon élő, hasított körmű haszonállatok (vaddisznó, dámvad, őz, szarvas) részére az állat tulajdonjogának és állategészségügyi forgalomképességének igazolására köteles marhalevelet váltani.

A marhalevél kiállítását a település önkormányzata által megbízott marhalevél kezelő végzi a jogszabályban meghatározott díjfizetés ellenében, melyet az ügyfél készpénzben közvetlenül az önkormányzat polgármestere hivatalának költségvetési elszámolási számlájára köteles befizetni. A marhalevelek kezelése a Polgármesteri Hivatal földszintjén az ügyfélszolgálati csoportnál.

Az állattartó köteles az állat tulajdonjogának és forgalomképességének igazolására az okmányt kiáltani:

a) ló, szamár, öszvér, szarvasmarha bivaly esetében, ha azok egy hónapos életkorukat betöltötték.

b) sertés, juh, kecske esetében korra való tekintet nélkül, ha az állatokat állatvásárra, más község területén történő legeltetésre vagy tartási helyre, vágóhídon történő levágásra hajtja illetve szállítja, s ha az állat tulajdonjogát másra ruhazza (eladja, elajándékozza, stb. Az állatok a település határát marhalevél nélkül nem hagyhatják el. A marhalevelet az állat szállításakor, hajtásakor az állattal együtt, illetve mindenkor tartási helyén kell tartani.

A marhalevél bizonyítványi részének tartalmaznia kell a tulajdonos nevét, a tartás helyét, az állat fajtát és

fajtáját, az állat jegyeit és jeleit, születési idejét és egyedi jelölését. (1. sz. melléklet) A kezelő a marhalevelet csak abban az esetben állíthatja ki, ha az állattartó állatát egyedi és tartós megjelöléssel látta (látatta) el. (Fülcsipke, marhabélyeg, fülcédula, stb) A kiállítás kérelmezésekor ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly esetében a ké-

relemhez csatolni kell a megjelölést végző szervezet, szakember, állattenyésztő vállalat, egyesület, illetőleg az állatorvos nyilvántartásán alapuló igazolását, hogy az állat megjelölése megtörtént, s milyen jelölést alkalmazott. Sertés, juh, kecske esetében a tartós jelölést az állattartó maga is elvégezheti, ez esetben jegyzőkönyvben köteles nyilatkozni a jelölés megtörténtéről és az alkalmazott jelről.

A marhalevél lehet egyedi illetve közös. Lóra, szamárra, öszvérré, szarvasmarhára csak egyedi levél érvényes, ugyanúgy a sertésre, juhra, kecskére, ha azok tulajdonosa, tartási helye egyedenként változik.

A kezelő közös marhalevelet állíthat ki sertés, juh, kecske esetében (a szállító jármű(vek) befogadóképességére figyelemmel legfeljebb 35 állatig, ha azok vágóhídon vágóállatként kerülnek eladásra,

valamint ha az állatok irányítása ugyanazon tartási helyre, tulajdonoshoz szól. A kezelő az állat tulajdonjogának vagy tartási helyének megváltoztatása esetén irányítási intézkedéssel feltünteti a levélben az új tartási helyet illetve az új tulajdonos nevét. (2. sz. melléklet)

A marhalevél szereplő állatok egy részének elidegenítése (eladása), elhullása esetén ezeket a kezelő a marhalevélről lejegyzzi. A közös marhalevéllel ellátott állatok több tulajdonosra való átruházásánál mind az eladó, mint az új tulajdonos felelős a változás bejelentéséért, illetőleg a marhalevélről történő lejegyztetésért. A közös marhalevélben szereplő (juh,

TULAJDONOSVÁLTOZÁSOK	IRÁNYÍTÁSOK
1. A túldoldalon leírt állat* állatok közül... tulajdonjoga-ra szállt át. Az állat(ok) új tartási helye:	1. A túldoldalon szereplő állat* állatok közül irányítottam.
Kelt	Kelt
P. H.	P. H.
..... (jegyző) (jegyző)

BIZONYÍTVÁNY	
Az állattulajdonos neve és lakcíme:	
A megbízott neve és lakcíme:	
Az állatok	Tartási helye: (megye, város, község, ucta, házszám)
	Egyedezáró:
	Faja:
	Fajtája:
	Színe:
	Ivara:
	Születési ideje (év, hó, nap):
	Egyedi jelölése:
Leírása (ismertető jegyel):	
A tulajdonjog igazolása:	
Kelt	
P. H. (jegyző)	

LEJEGYZÉSEK	
1. A túldoldalon leírt állatok közül miatt lejegyeztem.	4. A túldoldalon leírt állatok közül miatt lejegyeztem.
Kelt	Kelt
P. H.	P. H.
..... (jegyző) (jegyző)
2.	5.
3.	6.

kecske, sertés) elhullott, hatósági rendelkezésre leötletett, fogyasztásra levágott állatokat az elhullás, leölés, levágás igazolása mellett 8 napon belül le kell jegyeztetni. (3. sz. melléklet)

Az az állattartó, akinek a birtokában levő marhalevélben szereplő valamennyi állatra vonatkozó tulajdonjoga megszűnt, a marhalevelet köteles a kezelőnél megsemmisítésre, nyilvántartásból való törlésre benyújtani.

A kezelő jogosult az állategészségügyi igazolást a marhalevélen kiállítani, kivéve, ha az állategészségügyi hatóság (hatósági állatorvos) egészségügyi okokból forgalomkorlátozást rendelt el. Az állategészségügyi igazolás a kiállítástól számított 6 napig érvényes, amelynek lejártja után állatvásárra, más község területén való legeltetésre, tartásra, vágóhídon történő levágásra szállítás (hajítás), illetve tulajdonjog átruházás esetén annak megújítását kell kérni. Az állategészségügyi igazolás azonos településen belül az érvényességi idő letelte után is érvényes.

Az állat egészségügyi állapotára vonatkozó vizsgálat(ok) eredményét a vizsgálatot végző állatorvos is jogosult a marhalevéltre rávezetni. (4., 5. sz. melléklet)

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI IGAZOLÁSOK	
1. A túldoldalt leírt állat(ok)* forgalomba hozatalának nincs állategészségügyi akadálya.	
Kelt	
P. H.	
.....	(jegyző)

AZ ÁLLATORVOSI VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE:

Az elveszett vagy megsemmisült marhalevél pótlását az eredeti marhalevelet kiállító vagy tulajdonátruházási nyilatkozatot rávezető kiállítótól kell kérni.

Aki a marhalevél kiváltására, kezelésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, tízezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A marhalevél kiváltásáért, kezeléséért fizetendő díj mértéke

1. Ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly esetében:

- a) a marhalevél első ízben történő kiváltásáért 300 Ft
- b) a marhalevél másodlat kiállításáért 300 Ft
- c) irányítási intézkedés rávezetéséért 200 Ft
- d) állategészségügyi igazolás meghosszabbításáért 50 Ft

2. Sertés, juh, kecske, valamint zárt körülmények között tenyésztett vadon élő, hasított körmű haszonállatok (pl. vaddisznó, dámvad, őz, szarvas, muflon) esetében:

a) az egyedi marhalevél első ízben történő kiváltásáért 100 Ft

b) az 1. pont b), c), c) pontjaiban felsorolt eljárási intézkedésekért egységesen 50 Ft

3. A 2. pontban felsorolt állatoknál:

a) első ízben kiváltott közös marhalevéért, 1-35 db esetében 100 Ft

b) az 1. pont b), c), d) pontjaiban felsorolt eljárási intézkedésekért egységesen 50 Ft

4. A közös marhalevélről történő lejegyzésért az állatok számától

függetlenül, egységesen 100 Ft

Pásztor

GYERMEKRAJZOK A RENDŐRKAPITÁNYSÁGON

A megyei Rendőrfőkapitányság általános iskolás diákoknak Képzőművészeti, Irodalmi és Gyermekrajz Pályázatot hirdetett meg. A népszerű versenyre közel ezer pályamű érkezett a megye különböző településein lakó diákoktól.

Az ünnepélyes eredményhirdetés és díjátadás a Rendőrség Napján történt. Területünkön 24 diáknak, illetve osztálynak adtak át elismerést, melyhez gratulálunk és további sok sikert, jó tanulást kívánunk.

I. helyezettek:

Cs. Nagy Mariann (Petőfi Sándor Általános Iskola 6.a.)
Zsáka László (Tiszapüspöki Általános Iskola 6.o)

II. helyezettek:

Kántor Ferenc (Kölcsey F. Általános Iskola 4.a.)
Pádár Attila (Hunyadi Általános Iskola 4.a.)
Molnár Judit (Hunyadi Általános Iskola 4. b.)
Mikola Gergely (Petőfi Sándor Általános Iskola 5. a.)
Kara Szilvia (Petőfi Sándor Általános Iskola 7. a.)

III. helyezettek:

Kremzer Norbert (Kölcsey Általános Iskola 1. a.)
Takács Gábor (Fegyvernek Általános Iskola 3.)
Tóth Ramóna (Hunyadi Általános Iskola 6.a.)
Török Timea (Petőfi Általános Iskola 6.b.)

Különdíjban részesültek:

Hagymássy Kornélia (Petőfi Sándor Iskola 7. a.)
Takács Mariann (Kölcsey Általános Iskola 8.)
Antal Szilvia (Petőfi Általános Iskola 6. a.)
Ratkai Andrea (Hunyadi Általános Iskola 5. a.)
Katona Zoltán (Hunyadi Általános Iskola 6. b.)
Koller Éva (Petőfi Általános Iskola 7. a.)
Bereczki Magdolna (Hunyadi Általános Iskola 7.)
Hajdrik Lajos (Hunyadi Általános Iskola 6.)
Szűcs Mihály (Kölcsey Általános Iskola 6.)
Barócsi Tünde (Kölcsey Általános Iskola 8.)
Tóth Ramóna; Gellérffy Annamária (Hunyadi Általános Iskola)
Törökszentmiklós Kölcsey Általános Iskola 2. a. osztálya
Törökszentmiklós Hunyadi Általános Iskola 4. b. osztálya

CSAK ÉNEKELJ, MERT AZ ÉNEKBEN SZÍV DOBOG! (Bárdos Lajos)

(A TÖRÖKSZENTMIKLÓSI DALÁRDA TÖRTÉNETE)

„1897. május 27-én szinte észrevétlenül, minden előkészület nélkül, de elszánt akarattal és lelkesedéssel egy kis társaság kerül össze...

Nagytisztelű Vaday Ferenc lelkes úr dicsőíti a magyar dal, a magyar zene kultuszát, s megalakul a TÖRÖKSZENTMIKLÓSI REFORMÁTUS DALÁRDA alapító, pártoló és működő tagokkal. Alapeszméje a vallásos és hazafias érzés ápolása. Tag lehet mindenki, felekezetre való tekintet nélkül, akiket a Dalárda ügye őszintén érdekel. Ime, már bölcsőjénél is a megértést, a testvériséget hirdeti, és megbecsüli azt, aki komoly akarattal kíván a magyar kultúra szolgálatába állni.” (Idézet a 40 éves jubileumi díszközgyűlés jegyzőkönyvéből).

Nagy nevek még az indulás korából: Polgár József, Szabó István rektor, Zeke Dániel, Boris Ferenc, Nagy Gergely, Alföldi József.

A dalárda vezetője Zeke Dániel lett, aki páratlan hévvel, buzgalommal és türelemmel végezte nehéz feladatát 26 éven át. Kezdetben csak a templomban, temetéseken és hazafias ünnepeken szerepeltek. Később a közönség kérésére szórakoztató dalesteket is rendeztek az Első Földművelő Körben. 1898. január 30-án került sor erre legelőször. Két évre rá döntés született az évenkénti dalestély megtartására. 1900. január 1-jén beléptek az országos Daloszövetségbe. 1901. februárjában vegyeskarrá alakultak, közönségük nagy tetszésére.

1904. október 23-án leplezték le Kossuth Lajos ércszobrát. Talán soha ilyen tökéletesen nem énekeltek, mint ekkor! - hangzott a vélemény. Kossuth Ferenc és a fővárosi vendégek teljes elismeréssel nyilatkoztak teljesítményükről.

Szomorú esemény szólt bele a tízéves fennállás ünnepi készülődésébe: elhunyt Vaday Ferenc lelkes elnök, a kiváló vezérember, kinek bölcsessége és tekintélye a Dalárdának fényt és erőt kölcsönzött. Vele sírba szállt hosszú időre a kis közösség békéje is! Mivel mindenki akartak lenni, de egyeseké soha, - átalakultak TÖRÖKSZENTMIKLÓSI DALÁRDÁ-vá. Köréjük tömörült a társadalom színe-java. Min-

den tavasszal nótahangversenyt rendeztek a Virágkertben.

Szabó István rektor halálával (1909) igen sokat veszített az egyesület. Azonban még egyre feljebb ívelt pályájuk: nagy sikert arattak Tiszaföldváron, majd Kisújszálláson. Az első világháború bénító hatása volt. Katonának vittek Zeke Dánielt, a pótolhatatlan karvezetőt. Elveszítették legerősebb párt-

A törökszentmiklósi Dalárda 50 éves jubileuma 1948

fogójukat: Polgár Józsefet is. A huszonöt éves jubileum után újabb veszteség: Egészségi állapota miatt lemondásra kényszerült Zeke Dániel. Ezzel a karnagyváltások kora következett. Feke Kálmán, Tóth János után jött Mészáros Károly. Vele szereztek II. díjat a szegedi Országos Dalosversenyen. Jutalmuk nagyméretű, díszes serleg volt. 1927-ben felavatták a Jurenák Lajosné zászlóánya által átnyújtott gyönyörű selymezászlót.

Mészáros Károly négy év után elköltözött a városból. A távozása fölötti szomorúságot csak az enyhítette, hogy a fiatalon idekerült Sütő Zoltánban olyan karnagyot kaptak, akinek eréllyel párosult fáradhatatlan munkássága kiérdemelte a legnagyobb elismerést. O 1928. szeptember 1-jén vette át a vezetést, ezután a kiváló szereplések sorozata kezdődött ismét. Csak a legkiemelkedőbbek: 1929-ben a debreceni Országos Dalversenyen 110 énekar jött össze 11000 taggal. A könnyű műdal-kategóriában bronz plakettet nyertek. A kisújszállási Körzeti Énekkarok szereplésekor ezüst lant és két babérkoszorú gazdagította gyűjteményüket.

Itthon évente két hangversenyt adtak: télen az Iparoskörben, nyáron a Vigadóban.

Határkő volt a Dalárda életében az ötven éves jubileum. Emlékezzünk azokra, akik ekkor kitüntetést kaptak a dal ügyének 50, 30, 20 ill. 10 éves szolgálatáért: Kakuk György, Ponyokai Lajos, Sütő Zoltán, Pásztor István, Csollák István, Békési János, Ratkai Mihály, Hubai Ferenc, Dohány István, Nagy Árpád, Butyka Béla, Bogdán Sándor, Pásztor Bálint, Bana Károly, Pásztor Sándor, Csajági György, Nagy Sándor, Kiss Mátyás. Mai utódaik méltán lehetnek büszkéek rájuk!

A második világháború után folytatódott a sikersorozat, pl. a nyíregyházi dalosversenyen. Műsorukon Kodály Zoltán Katonadala szerepelt és a debreceni Postás Zenekar kísérte őket. Azonban eljött az az idő, amikor TÖRÖKSZENTMIKLÓSI DALÁRDA néven nem működhetek tovább. Jött a névváltozások kora: Magyar-Szovjet Barátság Énekkara, Mezőgazda-

sági Gépgyár Énekkara az új elnevezések. Ebből a korszakból csodálatos élményt őriznek: a Diósgyőri Vasgyár jubileumi ünnepén egy páratlanul szép stadionban, utána pedig az Avas tetején zengett énekük. Azután lettek Barnevál - majd Vasutas Énekkar. Később, mint a Törökszentmiklósi Malomipari Vállalat Vegyeskara, az Országos ÉDOSZ kórusok találkozóján Szegeden szerepeltek nagy sikerrel 1961 júliusában. Jutalmul szép ezüstplakettel tüntették ki őket. A sokféle elnevezés mögött ugyanaz a lelkes gárda működött, változatlanul Sütő Zoltán karnagy vezetésével.

Sajnos, az évek elszálltak, a kiöregedett tagok helyébe nem álltak méltó utódok. Igazi gazdája sem volt már az énekkarnak. Jött a TV, a befelé fordulás, az emberek közönye... és ennek a virágzó, nagymúltú közösségnek ma már csak a szép emléke él

Négy év múlva lesz (lenne!) száz éves évfordulójuk megünneplése. Vajon Törökszentmiklóson lesznek-e még egyszer, akik - Kodály Zoltán szavaival élve - összedalolnak valamikor (vagy addigra)? Megszólal-e nálunk újra a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk?

Hajnal Józsefné

A „SZOROBÁN”-ról

Mi a szorobán?

Egy számolási eszköz, amit a japánok a kínaiaktól vettek át 450 évvel ezelőtt, és több változás után nyerte el mai formáját. (Elődjét még abakuszknak hívták).

Japánban nagyon népszerű ez az eszköz. Kb. 30.000 tanár tanítja a használatát. Hihetetlen ügyességel bánnak vele. Előnyben is vannak a szorobánosok az üzleti és gazdasági életben. Az elektronikus számítógépek mellett is alkalmazzák, mert kevesebb hibával dolgoznak vele.

Melyek a szorobán előnyei?

- Lépésről lépésre látható a számolás folyamata, ami az ötös és tízes váltáson alapul.

- Szemléletes teszi a matematikai ismereteket (számfogalom, helyi érték, alapműveletek, bontás, mértekváltás).

- Fejleszti a fejszámolási képességet és az önellenőrzést.

- Növeli a figyelmet, kitalást.

- Aktív tanulásra ösztönöz.

Magyarországon három évvel ezelőtt ismerkedtek meg vele Csepelen az érdeklődő iskolák nevelői. Mint a TANÍTÓ című folyóiratról megtudhattuk, meglepődve látták a gyermekek könnyed eszközhasználatát. Kétéves tapasztalat után elmondhatják, hogy még a kevésbé érett elsősök is szívesen dolgoztak vele és jelentős lemaradás senkinél sem volt az évvégi felméréskor. A fent említett előnyök is megmutatkoztak.

A 2-4. osztályosokkal szakkörön próbálták ki és a vártnál jobb eredményt kaptak. Az idén februárban megalakult Magyar Szorobán Társaság az érdeklődők egyre szélesedő körének kíván segítséget adni).

(Mátyásné Kokovay Jolán cikke nyomán).

Városunkban a Peleői Sándor Általános Iskola 1. a. osztályában Végh Judit tanítónő kezdte e tanévben a szorobánnal dolgozni. Május 19-én nyílt órát tartott, amelyen a kis elsősök bámulatos magabiztossággal kezelték a nevelői asztalon levő nagyobb eszközt, ami a golyós számológépre emlékeztetett. 13 fémálcán 4+1 golyó van függőlegesen elhelyezve. A helyi érték szerinti beosztás jól látható rajta. Minden tanuló padján is ott van a kis szorobán, amit önállóan használnak. Ez az iskola tulajdona. Otthonra aszülők szintén megvették gyermeküknek, ami nem kis anyagi áldozatot jelentett. (500 Ft darabja) Egy feladatlap tartozik hozzá 1180 feladattal.

Nemcsak ezzel az eszközzel dolgoznak, csak kiegészítik és begyakorolják vele a már használatos színes rúd, korong, pálcika, logikai készlet útján szerzett ismereteket.

A nevelő a második osztályban is tervezi a szorobán használatát a matematikaórákon, mert a gyerekek szeretik és eredményesnek bizonyul. Fejszámolási képességük fejlettségét bizonyítja, hogy eszköz nélkül is meg tudnak oldani összetett feladatokat is.

Hajnal Józsefné

ÓVODAI ALAPÍTVÁNY

A törökszentmiklósi Hámán Kató úti Óvoda Dolgozói és Szülői Munkaközössége Adj, hogy örüljenek gyermekeink elnevezéssel alapítványt hozott létre.

Az alapítvány célja: az óvoda gyermekeinek testi-lelki fejlődésének segítése, a gyermekévek örömei, játékos eltöltésének biztosítása, az egészséges életmódra nevelés, a játszva tanulás támogatása.

Az alapítvány székhelye: 5200 Törökszentmiklós, Hámán Kató út 2/a.

Az alapítvány nyitott, ahhoz valamennyi magán és jogi személy, közösség vagy gazdálkodó szervezet a célok megvalósításához sokoldalúan kapcsolódhat, ha azt anyagi vagy bármilyen más eszközzel támogatni kívánja.

Az alapítvány tartós, közérdekű céllal jött létre, ezért az adományok értéke az adóalapból levonható.

Az alapítvány számlaszáma:

824 000 812 OTP Törökszentmiklósi fiókja

Köszönjük az eddigi és leendő támogatóink segítségét!

Kérdések az oktatásról

Néhány közérdekű kérdésre kértünk választ Kerezi Jenő úrtól, a Kulturális, Szervező és Szolgáltató Iroda vezetőjétől:

- *Milyen változások várhatók az óvodákkal kapcsolatban?*

- Eddig három óvodai intézményünk volt, tagóvodákkal, amelyeknek száma az imremajori egység megszűnésével tízre csökkent. Ezek 1993. augusztus 1-jétől egyetlen intézményt fognak alkotni, egy vezetővel. A tagóvodák élén álló vezetők intézményvezető-helyettesként működnek. Szeretnénk elérni a tagóvodák nagyobb szakmai önállóságát. Várjuk kezdeményezéseiket. Egyéni nevelési programokat dolgozhatnak ki, megteremthetik önálló arculatukat.

- *Mit tudhatunk meg a Bercsényi Miklós Gimnázium igazgatóválasztásáról?*

- A jelenlegi igazgató, Lukács Ferenc nyugdíjba vonul. Felmentési ideje 1993. június 30-ával megkezdődik. A Művelődési Közlöny hamarosan hozza a meghirdetett pályázatot. A jelentkezések elbírálása szeptember 1-jéig megtörténik. Reméljük, hogy belső pályázó áll majd az iskola élére az új tanév kezdetén. A feladatokat addig a helyettes igazgató látja el.

- *Érzékeny kérdés következik a pedagógusok béremelésének idejéről és nagyságáról!*

- Május 1-jétől emelik a pedagógusok bérét. Az összegről viszont csak nagyon óvatosan lehet nyilatkozni, mivel hivatalos álláspont még nem érkezett róla. Várhatóan fejenként 1.500 Ft körüli lesz az emelés.

- *Hallottunk a tankönyvellátás támogatásáról is a következő tanévre. Helyesek az információink?*

- Igen, lesz központi támogatás 700 Ft/fő. Azonban bővebb tájékoztatást még erről sem kaptunk.

Köszönöm az érdeklődők nevében.

Hajnal Józsefné

Együtt a családdal

Hagyományteremtő, sikeres, jó hangulatú szülő - nevelő találkozót szerveztünk 1993. március 27-én a Hámán Kató úti Óvodában. 1993. május 8-án pedig családi sportdélután keretében a szülők, a gyerekek és az óvoda dolgozói játékos sportvetélkedőn vettek részt. A rendezvények bevétele az „Adj, hogy örüljenek gyermekeink” óvodai alapítvány anyagi bázisának megteremtését szolgálta.

A szülők, az óvoda dolgozói köszönetet mondanak valamennyi eddigi felajánlónak, akik adományaikkal hozzájárultak a két rendezvény sikeres lebonyolításához!

Beáta - Nóra Virágüzlet Ct. Koller Ferenc; Róbert Söröző; Kosárka ABC; Iparcikk Áruház; Bútorbolt: SPEEDY BT.; Csillag Divatház; Dohánybolt - Ct.: Asztalos Gyuláné: KERAVILL; Évike Virágbolt Ct.: Sándor Imréné; HÍRÖS PIÉRT; TÓTH PAPIR - ÍRÓSZER; IMP - EX KERESKEDÉS Ct. Konczi Lajos; RADAR KFT; MŰANYAGÜZEM; POLISTORE KFT; Háztartási Bolt Ct.: Németh Andrásné; Garázs Market; EZ+AZ BT; dr. Slezák Sándor - 2. sz. Ügyvédi Iroda; BIZOCENTER; FÉNYSZÖV; ÉRTÉKMÉRO BT.; BÉKE VADÁSZTÁRSASÁG - SZAJOL - Kalmár József; Koppándi József; Göblyösné Aradi Edit; Busai Józsefné - kozmetikus; 718-as Alföldi konyha; Sütőipar; Víz- és csatornamű; TITÁSZ; Novák Péterné; Vasútállomás büfé Ct.: Bodnárné Tóth Piroska; Réti presszó; Sportbolt (Kossuth tér 6/a); Kunság Fűszért (Vasútállomás); TAURINA; GMV; Kölcsey úti Általános Iskola